

HÖGSTA DOMSTOLENS

BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 31 oktober 2008

Ö 1149-07

KLAGANDE

Konkursförvaltaren P R

MOTPART

Skatteverket

171 94 Solna

SAKEN

Ränteberäkning vid efterutdelning i konkurs

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 20 februari 2007 i mål Ö 6962-06

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Konkursförvaltaren har yrkat att Högsta domstolen skall fastställa tingsrättens beslut eller, i andra hand, fastställa att ränta på statens fordran skall beräknas till den dag då det ursprungliga utdelningsförslaget upprättades och från den dag då tingsrätten tog emot hans inlaga om efterbevakningsförfarande till den dag då förslaget till efterutdelning upprättades.

Skatteverket har bestritt ändring.

SKÄL

Aktiebolaget Medett-Produkter försattes i konkurs år 1997. Konkursförvaltaren upprättade ett utdelningsförslag den 7 maj 1999, och konkursen avslutades utan överskott under år 2000. Sedan nya medel blivit tillgängliga för utdelning, beslutade tingsrätten år 2006 om bevakningsförfarande inför en efterutdelning. Staten bevakade då en fordran som avsåg utbetalade lönegarantimedel jämte ränta. Statens fordran hade inte tagits upp i det tidigare förslaget till utdelning.

Frågan är nu för vilken tid ränta på statens fordran skall beräknas vid efter-

utdelningen. Konkursförvaltaren gör gällande att ränta skall utgå fram till den dag då det tidigare förslaget till utdelning upprättades. I andra hand hävdar han att ränta skall beräknas fram till det tidigare utdelningsförslaget och sedan på nytt från den dag då tingsrätten tog emot hans inlaga om efterbevakningsförfarande och fram till förslaget om efterutdelning. Skatteverkets inställning är att ränta skall beräknas också för mellantiden eller således från det att ränta börjat utgå och utan avbrott fram till dagen för förslag om efterutdelning.

Staten har genom sin utbetalning av lönegarantibeloppen inträtt i arbetstagarnas rätt mot konkursgäldenären och tagit över deras förmånsrätt, också avseende fordran på ränta (NJA 1998 s. 219 samt 2 § andra stycket och 3 § förmånsrättslagen, 1970:979).

För en fordran som är förenad med förmånsrätt och som löper med ränta skall ränta i konkursen beräknas till den dag då utdelningsförslaget upprättas eller, om medlen betalas ut i förskott, dagen för utbetalningen (5 kap. 11 § första stycket konkurslagen, 1987:672). Frågan i målet är hur denna lagbestämmelse skall tillämpas vid efterutdelning.

När det skall upprättas ett förslag till efterutdelning, tillämpas de bestämmelser i 11 kap. konkurslagen som gäller utdelning, utbetalning av utdelningsmedel och förskottsbetalning (11 kap. 20 § första stycket). I 11 kap. 1 § föreskrivs att utdelning skall äga rum i enlighet med den rätt till betalning som tillkommer borgenärerna. Den rätten bestäms genom andra

regler i konkurslagen, främst 5 kap., och genom förmånsrättslagen (prop. 1986/87:90 s. 324). Bestämmelserna om beräkning av ränta i 5 kap. 11 § konkurslagen skall alltså tillämpas också vid efterutdelning, och ett naturligt sätt att läsa lagtexten är att uttrycket utdelningsförslag i paragrafens första stycke omfattar förslaget till efterutdelning.

Det ter sig också mest följdriktigt att beräkna räntan med ledning av det förslag där fordringen tas upp och där tillgångarna medger utdelning för fordringen (jfr a. prop. s. 232 och SOU 1983:24 s. 273 f.). Om sålunda tillgångarna vid den tidigare utdelningen inte räckt till utdelning för vissa fordringar, tas de fordringarna normalt inte upp i utdelningsförslaget, utan i förekommande fall först i ett förslag till efterutdelning (jfr 11 kap. 4 § andra stycket 3 konkurslagen samt Welamson och Mellqvist, Konkurs, 10 uppl. 2003, s. 196).

Det finns inte stöd för att, som konkursförvaltaren hävdar i andra hand, göra ett uppehåll i ränteberäkningen under tiden från det tidigare utdelningsförslaget och fram till bevakningsförfarandet inför en efterutdelning. När konkursen avslutades utan överskott, ledde det visserligen till att konkursbolaget upplöstes (13 kap. 19 § 1975 års aktiebolagslag, numera 25 kap. 50 § aktiebolagslagen, 2005:551). Detta ändrar dock inte förhållandet att efterutdelningen avser den räntebärande fordran som staten haft sedan lönegarantimedlen betalades ut.

Staten kan därför bevaka en ränta som beräknas fram till den dag då för-

slaget om efterutdelning upprättas. Överklagandet skall alltså avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Leif Thorsson, Severin Blomstrand,
Kerstin Calissendorff, Per Virdesten och Gudmund Toijer (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Cecilia Tallkvist